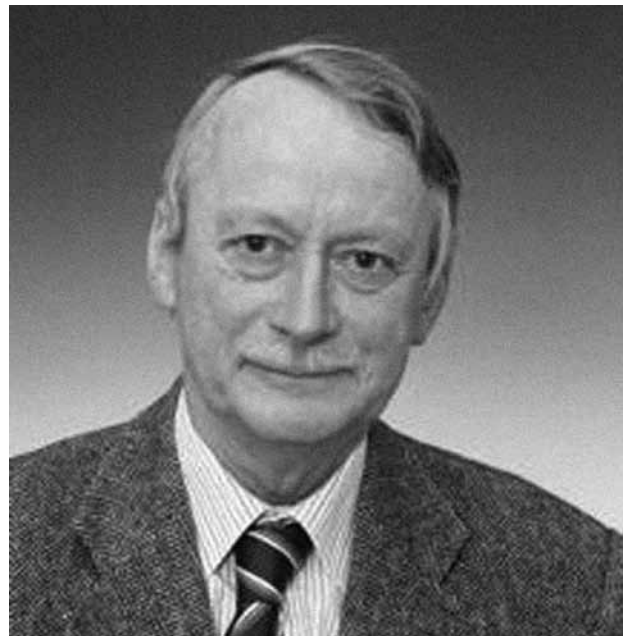

ze společnosti

PROFESOR MUDR. JAN LIBIGER, CSC.,
SE DOŽÍVÁ 70 LET

Jan Libiger se narodil 16. 6. 1948 v Ústí nad Labem. Vystudoval Fakultu všeobecného lékařství UK v Praze a již jako student se zajímal o neuroanatomii jako pomocný asistent v Anatomickém ústavu, ale také o gastroenterologii. Byl aktivním účastníkem studentského hnutí v roce 1968 v době pokusu o demokratizaci Československa. Po promoci v roce 1972 se rozhodoval mezi vnitřním lékařstvím a psychiatrií, zvítězil záměr věnovat se oboru psychiatrie. Nastoupil jako sekundární lékař do Psychiatrické léčebny v Horních Beřkovicích, kde pracoval 3 roky. Po roce 1968 byla léčebna v Horních Beřkovicích místem, kde pracovali významní čeští psychiatři (Jan Volavka, Pavel Grof, Miloš Vojtěchovský, Roman Útrata, Jan Sikora). Léčebna v té době měla vědecko-výzkumný program srovnatelný s univerzitními klinikami. Pracovníci léčebny se podíleli na výzkumných aktivitách v oboru psychofarmakologie, psychoterapie, psychologie a neurochemie. Ve spolupráci s VÚFB (Výzkumný ústav pro farmacii a biochemii) i VÚPs (Výzkumný ústav psychiatrický) klinicky vyzkoušeli řadu domácích i zahraničních léčiv. Výsledky výzkumů byly publikovány v domácích i zahraničních odborných časopisech a prezentovány na celostátních i mezinárodních konferencích (www.pnberkovice.cz). Toto podnětné prostředí formovalo klinické i vědecké zájmy Jana Libigera, které rozvíjel na svých dalších pracovištích. Od roku 1975 Jan Libiger pracoval na Psychiatrické klinice LF UK a FN Hradec Králové jako sekundární lékař, odborný asistent a později docent. Disertaci na téma „Klinický význam prolaktinové odpovědi v psychiatrii“ obhájil v roce 1987. Na hradecké klinice se věnoval elektroencefalografickému, neuroendokrinnímu a psychofarmakologickému výzkumu. V roce 1978 získal školící stipendium Světové zdravotnické organizace v oboru psychofarmakologie, které mu umožnilo pracovat půl roku v USA v Tennessee Neuropsychiatric Institute na Vanderbiltově Univerzitě v Nashville pod vedením prof. Bana. V letech 1990–1992 pobýval jako visiting scholar na jednom z prestižních psychiatrických pracovišť v USA v Nathan S. Kline Institute for Psychiatric Research (výzkumný ústav Státu New

York) pod vedením profesora Volavky. V letech 1992–1999 působil jako primář klinického úseku Psychiatrického centra Praha. V roce 1995 obhájil habilitační řízení a jmenovací řízení profesorem psychiatrie před vědeckou radou 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, tématem habilitační práce byla Schizofrenie. Na webových stránkách Národního ústavu duševního zdraví na profesora Libigera vzpomínají: *Prof. MUDr. Jan Libiger, CSc., byl primářem kliniky PCP v letech 1992–1999. Podařilo se mu zde rozvinout moderní klinickou psychiatrii, vlídným, ale důsledným vedením přimět spolupracovníky k plnému docenění významu dokumentace, evidence a dodržování platných předpisů a pravidel a vychovat řadu následovníků. Vybudoval mimořádně fungující, kvalitní a harmonický klinický, vzdělávací a výzkumný tým, jehož úspěchy na poli univerzitní medicíny byly nepřehlédnutelné.*

Profesor Libiger se v roce 1999 vrátil na hradeckou psychiatrickou kliniku a do roku 2013 byl jejím přednostou. Na hradecké psychiatrické klinice habilitoval dva docenty (doc. Hosák a doc. Masopust) a podílel se na jmenovacím řízení profesora Hosáka, který převzal funkci přednosta hradecké kliniky v roce 2013. Jako předseda oborové rady postgraduálního studia a školitel se prof. Libiger podílel na vedení řady disertačních prací jak hradeckých, tak pražských psychiatrů. Několik let před návratem profesora Libigera do Hradce Králové přišla na hradeckou kliniku jeho žena Eva, která byla všestranně vzdělanou a zkušenou odbornicí v psychiatrii, na klinice zavedla psychoterapeutický program na otevřeném oddělení. Návratem profesora Libigera na hradeckou kliniku se změnila atmosféra i styl práce na klinice. Velké vizity přestaly být pouhým obcházením nemocných. Změnily se v důkladné přeshetřování nemocných a v diskusi nad jednotlivými případy v terapeutickém týmu i za účasti sester a sociálních pracovníků. Profesor Libiger podporoval užší vazby kliniky na psychiatrická komunitní centra (Centrum pro duševní zdraví v Hradci Králové a Péče o duševní zdraví Hradec Králové).

Mezinárodní kontakty pana profesora usnadnily účast lékařů kliniky na zahraničních školicích akcích (škola psychofarmakologie pod záštitou ECNP v Oxfordu, Rakousko-americké semináře mladých psychiatrů v Salzburgu, stáže na výzkumných pracovištích v Nizozemsku a v Belgii).

Zapojení profesora Libigera do evropských výzkumných skupin přineslo hradecké klinice příležitosti účastnit se mezinárodních výzkumných projektů (OPTiMiSE, EU-FEST, EULAST).

Na klinické semináře zval profesor Libiger významné osobnosti psychiatrického výzkumu ze zahraničí (prof. Bitter z Maďarska, prof. Grof z Kanady, dr. Hájek z Kanady, prof. McEvoy z USA, prof. Naber a prof. Moritz z Německa, prof. Peuskens z Belgie, prof. Rybakowski z Polska, prof. Sartorius ze Švýcarska, dr. Uher z Velké Británie).

Jan Libiger je členem České lékařské akademie, čestným členem Psychiatrické společnosti ČLS JEP a čestným členem České neuropsychofarmakologické společnosti (předsedou České neuropsychofarmakologické společnosti byl v letech 1997–1998), členem European College of Neuropsychopharmacology (ECNP), Asociace evropských psychiatrů (AEP), Evropské skupiny pro výzkum

schizofrenie (EGRIS). Čtyřikrát obdržel Kuffnerovu cenu Psychiatrické společnosti ČLS JEP, mj. za monografii „Schizofrenie“ (1991) a „Doporučené postupy psychiatrické péče“ (2000). Byl členem oborových komisí grantových agentur IGA MZ ČR a GA ČR a předsedou akreditační komise MZ ČR pro obor psychiatrie. Je zástupcem vedoucího redaktora časopisu „Psychiatrie“, členem redakční rady časopisu *Pharmacotherapy in Psychiatry and Neurology*.

Profesní zájem pana profesora je široký – od klinické psychiatrie, přes psychosomatiku, lékařskou psychologii až po etiku (v roce 2002 spolu s dr. Pavlem Baudyšem napsal monografii *Psychiatrie a etika*). Jan Libiger je autorem 209 publikací (84 prací v databázi WOS s H-indexem 16 ve WOS a H-indexem 20 dle Google Scholar). Jeho práce byly citovány ve více než třinácti stech publikací (ve 2 923 publikacích dle Google Scholar). Je autorem mnoha vyžádaných přednášek.

V době, kdy zastával funkci přednosta hradecké kliniky, se snažil prosazovat výstavbu nové budovy kliniky. Po mnoha letech a za podpory tehdejšího ředitele FN Hradec Králové doc. Hegera se podařilo novou Psychiatrickou kliniku v Hradci Králové postavit. Profesor Libiger s primářem Tůmou věnovali přípravě projektu výstavby s Ing. architektem Janem Hochmanem mnoho energie a času. Jejich úsilí bylo korunováno úspěchem. Nová budova hradecké kliniky byla slavnostně otevřena v únoru 2009 a v té době představovala nejmodernější a pro pacienty nejkomfortnější psychiatrické zařízení v ČR. Nová budova sloužila jako inspirace při výstavbě dalších nových psychiatrických zařízení.

Pan profesor nežije jen medicínou a vědou, od vysokoškolských studií se účastní tzv. „stezek“, pořádaných TAKem (Turistický Akademický Klub), podniká výlety na kole, včetně zahraničních cyklovýletů, nebo se účastní pěší turistiky. S docentem Martinem Valchářem řadu let etapově, většinou na lyžích prochází hraniční pohoří České republiky. Všestrannou humanitní vzdělanost pana profesora oceňujeme při debatách o literatuře, hudbě, výtvarném umění a historii.

Pan profesor se těší ze svých dvou dospělých dětí a tří vnuků.

Vážený pane profesore, milý Honzo, přejeme Ti pevné zdraví, elán, nadšení pro vědu i život a hodně dobrých přátel. Jsme rádi, že se můžeme těšit a čerpat z Tvé blízkosti.

Vše nejlepší do dalších let!

*Ladislav Hosák, Ivan Tůma a Jela Hrnčiarová
E-mail: Hosak@lfhk.cuni.cz*